

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
ข้อมูล ณ วันที่ ๖ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายวินัย ไชยมโน
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบางเตย อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
โทรศัพท์ ๐๘๑๘๖๕๑๙๖๓ Facebook-.....
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๖๓
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษาปริญญาตรี.....
สถานบันการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....
คณะ/สาขาวิชาภูมิศาสตร์.....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๕๖๐,๐๐๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก : ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงนาเรียนรู้ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา เป็นแปลงนาต้นแบบของนายวินัย ไชยมโน ตั้งอยู่ด้านหน้าศูนย์ฯ เนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่ เป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การถ่ายทอดและสาธิตองค์ความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรที่เข้ารับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร และยังสามารถสาธิตการนำเทคโนโลยีการเกษตรเช่น โดรนเพื่อการเกษตร รถปักดำนา รถเกี่ยวรวงข้าว มาใช้ในพื้นที่

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๖.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ 1 : การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ การทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักชีวภาพ สมุนไพรป้องกันกำจัดแมลง ฮอร์โมนไข่ ใช้ในนาข้าว มีการสาธิตวิธีการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักชีวภาพ ฮอร์โมนไข่ สมุนไพรกำจัดแมลงในนาข้าว

ฐานเรียนรู้ที่ 2 : เศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำการประกอบอาชีพ

ฐานเรียนรู้ที่ 3 : การผลิตสารชีวภัณฑ์และจุลินทรีย์

สาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์ เพื่อใช้ในด้านการเกษตร สามารถลดต้นทุนให้กับเกษตรกร

ฐานเรียนรู้ที่ 4 : การปลูกพืชผักในโรงเรือน โดยมีการปลูกเมล่อน แตงกวา มะเขือเทศ ถั่วฝักยาว ซึ่งจะมีการปลูกหมุนเวียนกันไปตามรอบการผลิต

ฐานเรียนรู้ที่ 5 : การเผาถ่านและผลิตน้ำส้มควันไม้

ฐานเรียนรู้ที่ 6 : การเลี้ยงปลา ได้แก่ ปลาตะเพียนและปลากะพง

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๘.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓.... หลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช
- 2) การพัฒนาคุณภาพผลผลิต
- 3) การลดต้นทุน และการเพิ่มผลผลิต

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) การจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 2) เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง
- 3) เกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ...๓.... หลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) การจัดทำแผนการเกษตร
- 2) การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
- 3) อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตด้วยการปรับใช้ BCG Model โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในนาข้าวโดยการตรวจปริมาณธาตุอาหารในดินเพื่อลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมการเลี้ยงແແແแ่งเพื่อเป็นปุ๋ยพืชสดเพิ่มธาตุอาหารในดิน รวมถึงการผลิตสารชีวภัณฑ์ รูปแบบการถ่ายทอดความรู้เน้นการสาธิตวิธีการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักชีวภาพ ฮอร์โมนไข่ การผลิตสารชีวภัณฑ์ (สาริตการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา, บิวเวอร์เรีย, เมธาไรเซียม และสมุนไพรกำจัดแมลงในนาข้าว นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรการงดเผาตอซังข้าวและไถกลบซึ่งจะช่วยเพิ่มปุ๋ยในดินและปรับปรุงโครงสร้างดินได้เป็นอย่างดี การไถกลบตอซังข้าวจะช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตข้าวได้อีกด้วย โดยการงดเผาตอซังมีประโยชน์ ดังนี้

๑. เพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน

๒. ตอซังข้าวที่ไถกลบจะย่อยสลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ ช่วยเพิ่มธาตุอาหารหลัก เช่น ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และธาตุอาหารรอง รวมถึงจุลินทรีย์ต่างๆ ในดิน

๓. ปรับปรุงโครงสร้างดิน:

๔. การไถกลบตอซังจะช่วยให้น้ำซึมซับ ระบายน้ำและอากาศได้ดี ทำให้รากพืชเจริญเติบโตได้เต็มที่

๕. ลดต้นทุนการผลิต

๖. การใช้ตอซังเป็นปุ๋ยช่วยลดความจำเป็นในการใช้ปุ๋ยเคมีและสารปรับปรุงดินอื่นๆ

๗. เพิ่มผลผลิตข้าว

๘. ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์จะส่งผลให้ข้าวเจริญเติบโตได้ดีและให้ผลผลิตสูงขึ้น

๙. ลดปัญหาโลกร้อนและมลพิษทางอากาศ

๑๐. การเผาตอซังจะปล่อยก๊าซเรือนกระจกและฝุ่นละออง PM๒.๕ ซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะโลกร้อนและมลพิษทางอากาศ การไถกลบจึงช่วยลดปัญหาเหล่านี้ได้

๑๑. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๑๒. การงดเผาตอซังยังช่วยรักษาสมดุลของระบบนิเวศในดิน ลดการทำลายจุลินทรีย์และแมลงที่เป็นประโยชน์

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

- ไม่มี

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา (แผนราย ศพก.) มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เนื่องจากเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ให้มีเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามเอกสารในภาคผนวก โดยมีการขั้นตอนการดำเนินงาน โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๑. ขั้นตอนการจัดทำแผน

- ๑.๑ การเตรียมข้อมูลพื้นฐาน
- ๑.๒ รวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่และปัญหาของเกษตรกร
- ๑.๓ วิเคราะห์ข้อมูลด้านสินค้าเกษตรหลัก (เช่น ข้าว, ประมง, ปศุสัตว์)
- ๑.๔ ตรวจสอบความต้องการของเกษตรกรจากเวทีประชาคมตำบล/อำเภอ

๒. การประชุมหารือร่วมกัน

- ๒.๑ จัดประชุมคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ อย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง เพื่อระดมความคิดเห็น
- ๒.๒ เชิญตัวแทนเกษตรกรเครือข่าย ๒๐ ศูนย์, หน่วยงานราชการ และอปท.มาร่วม

๓. การกำหนดกิจกรรมตามประเด็นปัญหา

๓.๑ จัดกลุ่มกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ เช่น การลดต้นทุน, การเพิ่มผลผลิต, การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน, การตลาด

๓.๒ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการข้าว, กรมประมง และกรมพัฒนาที่ดิน

๔. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

- ๔.๔ ระบุช่วงเวลาการดำเนินงาน (ต.ค.-ก.ย.) ตามปีงบประมาณ
- ๔.๕ จัดทำตารางกิจกรรมพร้อมงบประมาณสนับสนุนและหน่วยงานรับผิดชอบ
- ๔.๖ เน้นให้มีกิจกรรมต่อเนื่องทั้งด้านการพัฒนาเกษตรกร, พัฒนาศูนย์เครือข่าย, และการประชาสัมพันธ์

๕. การนำแผนไปใช้และติดตามประเมินผล

- ๕.๑ ส่งแผนให้สำนักงานเกษตรจังหวัดเพื่อบูรณาการกับแผนระดับจังหวัด
- ๕.๒ ติดตามผลการดำเนินงานทุกไตรมาส และปรับปรุงตามสถานการณ์จริง

๖. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

เกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก (นายวินัย ไชยมโน)
 คณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ (ประกอบด้วยเกษตรกรผู้นำจากทุกตำบลในอำเภอ)
 ศูนย์เครือข่าย ๒๐ ศูนย์ (ด้านพืช, ปศุสัตว์, ประมง, สหกรณ์, เศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ)
 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

นายวินัย ไชยมโน มีประสบการณ์ด้านการเกษตรมาตั้งแต่เด็กและเคยเข้าร่วมการอบรมจากหลายหน่วยงาน ซึ่งเขาได้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการทำนา แรงบันดาลใจเกิดจากความตั้งใจที่จะพัฒนาการทำเกษตรของครอบครัวและชุมชนให้มีความยั่งยืนมากขึ้น เดิมทีทำการเกษตรโดยใช้วิธีดั้งเดิมซึ่งอาศัยประสบการณ์และภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา แต่พบว่ามีข้อจำกัดหลายด้าน เช่น ต้นทุนสูง ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ และมีปัญหาดูแลรักษาบ่อยครั้ง

จากประสบการณ์การทำงานเป็นครู ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ จึงเริ่มมองหาวิธีการใหม่ ๆ และเข้ารับการอบรมจากหลายหน่วยงาน ทั้งด้านการวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น โดรน และการผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์

ดังนั้นการผสมผสานภูมิปัญญาดั้งเดิมกับวิชาการและเทคโนโลยี จะช่วยให้เราเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และดูแลสิ่งแวดล้อมได้ในระยะยาว ที่สำคัญยังสามารถถ่ายทอดให้เกษตรกรรุ่นใหม่และชุมชนรอบข้างนำไปปรับใช้ได้จริง

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหาและความท้าทายที่ผลักดันให้หันมาใช้หลักวิชาการและเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรเกิดจากสภาพการผลิตเดิมที่มีต้นทุนสูงและผลผลิตไม่แน่นอน โดยเฉพาะปัญหาค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยและสารเคมีที่เพิ่มขึ้นทุกปี แต่ผลผลิตข้าวกลับไม่ได้เพิ่มขึ้นตามต้นทุน อีกทั้งยังมีปัญหาการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชที่เกิดบ่อยขึ้นจากสภาพอากาศที่แปรปรวน

นอกจากนี้ ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีความผันผวน ทำให้รายได้ของครอบครัวและเกษตรกรในชุมชนไม่มั่นคง ผมจึงมองว่าจำเป็นต้องหาวิธีที่สามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ในระยะยาว

อีกปัญหาสำคัญคือ เรื่องดินในพื้นที่ ซึ่งเริ่มเสื่อมคุณภาพจากการใช้สารเคมีต่อเนื่อง ทำให้ต้องปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกวิธี และเห็นว่าการใช้หลักวิชาการ เช่น การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น โดรนเพื่อการเกษตร และการผลิตสารชีวภัณฑ์ จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้อย่างยั่งยืน

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

นายวินัย ไชยมโน ได้นำหลักวิชาการและเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการทำเกษตรหลายด้าน เช่น

๑. การวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ เพื่อให้พืชได้รับธาตุอาหารครบถ้วน ลดการใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็น

๒. การใช้โดรนเพื่อการเกษตร ทั้งในการหว่านข้าว หว่านปุ๋ย และฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ ทำให้ประหยัดเวลา แรงงาน และลดต้นทุน

๓. การผลิตและใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย และเมธาไรเซียม เพื่อควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมี

๔. การประยุกต์ใช้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียง ในการวางแผนการผลิตและจัดการทรัพยากร

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. เริ่มจากการสำรวจสภาพพื้นที่และปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในแปลง

๒. นำผลการวิเคราะห์ดินมาวางแผนการปรับปรุงบำรุงดินและกำหนดสูตรปุ๋ย

๓. วางแผนการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์เทคโนโลยี เช่น โดรน ให้เหมาะกับช่วงการเจริญเติบโตของพืช

๔. ผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ในพื้นที่จริง พร้อมบันทึกผลเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลง

๕. ประเมินผลลัพธ์ทั้งด้านต้นทุน ผลผลิต และคุณภาพสินค้า เพื่อปรับปรุงวิธีการในรอบต่อไป

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

นายวินัย ไชยมโน ได้นำหลักวิชาการและเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการทำเกษตรที่สำคัญคือการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยมีขั้นตอนวิธีการ ดังนี้

ขั้นที่ ๑: เก็บตัวอย่างดิน

เก็บดินจากแปลงปลูกที่มีสภาพการผลิตใกล้เคียงกันใช้เครื่องมือหรือจอบเก็บดินจากความลึกประมาณ ๑๕-๒๐ ซม. (สำหรับพืชไร่และนาข้าว) ผสมดินจากหลายจุดในแปลงให้เป็นตัวอย่างเดียว แล้วนำมาตรวจโดยใช้ชุดตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น และนำผลมาคำนวณเพื่อกำหนดสูตรการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ขั้นที่ ๒: กำหนดสูตรและอัตราปุ๋ยที่เหมาะสม ใช้คำแนะนำจากนักวิชาการเกษตรหรือโปรแกรมคำนวณปุ๋ยของกรมส่งเสริมการเกษตรเลือกสูตรปุ๋ยที่ตรงกับความต้องการของพืชและดินในพื้นที่ เพื่อให้พืชได้รับธาตุอาหารครบถ้วน

ขั้นที่ ๓: ใส่ปุ๋ยตามระยะการเจริญเติบโตของพืชแบ่งใส่ปุ๋ยตามช่วงอายุพืช เช่น ช่วงเริ่มปลูก ช่วงเจริญเติบโต และช่วงสร้างผลผลิตใช้วิธีโรยรอบโคน กลบ หรือหว่านตามคำแนะนำ

ขั้นที่ ๔: ติดตามผลและปรับปรุงสังเกตการเจริญเติบโตของพืชหากพบอาการขาดธาตุอาหารให้ปรับแก้ตามความเหมาะสม

ประโยชน์ของการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑. ลดการใส่ปุ๋ยเกินความจำเป็น ช่วยประหยัดต้นทุน

๒. ป้องกันการสะสมของสารเคมีในดินและน้ำ

๓. เพิ่มผลผลิตและคุณภาพสินค้าเกษตร

- ชุดตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้นเพื่อให้บริการผู้ที่สนใจ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๕.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)พืชผัก..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๒-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)ผักในโรงเรือน.. พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๑-๓๖...(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลาตะเพียน..... จำนวน.....๑.....(หน่วย.บ่อ..)

๒.๒)ปลากระพง..... จำนวน.....๑.....(หน่วย.บ่อ..)

๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเตรียมดิน เป็นเงิน ๗๐๐ บาท/ไร่

๑.๒) ค่าพันธุ์ข้าว (๒๐ กก./ไร่) เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่

๑.๓) ค่าปุ๋ยเคมี เป็นเงิน ๖๘๐ บาท/ไร่

๑.๔) ค่ายาปราบศัตรูพืช เป็นเงิน ๖๐๐ บาท/ไร่

๑.๕) ค่าจ้างแรงงาน เป็นเงิน ๓๔๐ บาท/ไร่

๑.๖) ค่าน้ำมัน เป็นเงิน ๒๐๐ บาท/ไร่

๑.๗) ค่ารถเกี่ยวข้าว เป็นเงิน ๖๐๐ บาท/ไร่

๑.๘) ค่ารถบรรทุกข้าว เป็นเงิน ๒๐๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๓,๗๒๐ บาท/ไร่

รายได้ ๗,๐๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ไม่มี.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....ไม่มี.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....พืชผักสวนครัว.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๑,๒๐๐...บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ไม่มี.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....ไม่มี.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าวและ ปลา.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๔๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

■ อาชีพหลักทำนา

■ อาชีพรองเลี้ยงปลา

■ อาชีพเสริมปลูกผักสวนครัวและในโรงเรือน

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)
จากการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการทำเกษตร ผลลัพธ์ที่ได้รับมีความชัดเจนทั้ง
ด้านเศรษฐกิจ คุณภาพผลผลิต และผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชน ดังนี้

๑. ผลลัพธ์ต่อตนเอง

๑.๑ ลดต้นทุนการผลิต ข้าวได้เฉลี่ย ๘๐๐-๑,๒๐๐ บาทต่อไร่ จากการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์
ดิน การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ และการใช้โดรนแทนแรงงาน

๑.๒ เพิ่มผลผลิต ข้าวจากเฉลี่ย ๘๕๐ กก./ไร่ เป็น ๑,๐๐๐ กก./ไร่ และได้คุณภาพเมล็ดดีขึ้น

๑.๓ เพิ่มรายได้สุทธิ ต่อรอบการผลิตมากกว่าร้อยละ ๒๐ จากการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต

๑.๔ ลดการใช้สารเคมีลงกว่าร้อยละ ๕๐ ทำให้สุขภาพดีขึ้นและลดความเสี่ยงจากการสัมผัส

สารอันตราย

๒. ผลลัพธ์ต่อเกษตรกรรายอื่น

๒.๑ เกษตรกรในเครือข่าย ๒๐ ศูนย์นำเทคโนโลยีไปปรับใช้ เช่น การใช้โดรน การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา และการใช้ปุ๋ยหมักอินทรีย์

๒.๒ มีการขยายผลสู่เกษตรกรในตำบลใกล้เคียง ทำให้ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้เช่นกัน

๒.๓ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกร ทำให้เกิดนวัตกรรมในพื้นที่ เช่น การพัฒนาแปลงสาธิตและการทดลองสูตรปุ๋ยที่เหมาะสม

๓. ผลลัพธ์ต่อชุมชน

๓.๑ ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรครบวงจร และเป็นพื้นที่จัดฝึกอบรมทั้งภายในและนอกอำเภอ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมี ช่วยรักษาสุขภาพของคนในชุมชน

๓.๒ เสริมสร้างภาพลักษณ์ของชุมชนให้เป็นต้นแบบเกษตรปลอดภัยและยั่งยืน

๓.๓ เกิดกิจกรรมต่อยอด เช่น การรวมกลุ่มจำหน่ายข้าวคุณภาพและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป สร้างรายได้หมุนเวียนในท้องถิ่น”

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในงานกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ ไม่เพียงช่วยเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน แต่ยังมีส่วนสำคัญต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ดังนี้

๑. ลดการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย และเมธาไรเซียม ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชแทนการใช้สารเคมี ทำให้ลดการปนเปื้อนในดิน น้ำ และอากาศ

๒. อนุรักษ์และฟื้นฟูดิน ใช้ปุ๋ยหมักอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด และการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ช่วยปรับปรุงโครงสร้างดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินในระยะยาว

๓. ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนรดน้ำตามความต้องการของพืชและสภาพอากาศ ลดการใช้น้ำเกินจำเป็น ช่วยประหยัดทรัพยากรน้ำในพื้นที่

๔. ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การใช้โดรนแทนเครื่องยนต์บางประเภทช่วยลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และลดการปล่อยคาร์บอน

๕. สร้างระบบนิเวศเกษตรที่สมดุล การใช้พื้นที่บางส่วนปลูกพืชคลุมดินและพืชหลากหลายชนิด ทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นที่อยู่อาศัยของแมลงที่เป็นประโยชน์

โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ได้ถูกถ่ายทอดไปยังเกษตรกรเครือข่ายและชุมชน ทำให้พื้นที่เกษตรโดยรอบเริ่มลดการใช้สารเคมี และปรับมาสู่การผลิตที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรใน ศพก.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ไม่เพียงมุ่งเน้นเพิ่มผลผลิตและรายได้ แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ดังนี้

๑) อนุรักษ์ดิน มีการปลูกพืชบำรุงดิน เช่น ปอเทือง ถั่วพริ้ว และແຫນແດງ เพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน การไถกลบตอซังและเศษพืชแทนการเผา ลดการสูญเสียหน้าดินและรักษาโครงสร้างดิน

๒) อนุรักษ์น้ำ จัดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการรดน้ำตามความต้องการของพืชและสภาพอากาศปรับปรุงคู คลอง และระบบกระจายน้ำในแปลง เพื่อเก็บน้ำใช้ในฤดูแล้ง ลดการสูญเสีย

๓) อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยของแมลงที่เป็นประโยชน์ เช่น การปลูกพืชคลุมดินและไม้ดอกกริมคั่นนาส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายชนิด เพื่อลดการระบาดของศัตรูพืช และรักษาสมดุลระบบนิเวศ

๔) ลดมลพิษและของเสียผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมี ลดการปนเปื้อนในดินและน้ำจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว เปลือกผลไม้ ให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ในแปลง

๕) เสริมสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแก่เกษตรกรเครือข่ายและเยาวชนในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเรียนรู้วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในแปลงเกษตร

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายวินัย ไชยมโน เจ้าของศพก.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา มีความรู้และข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่อย่างรอบด้าน ซึ่งสามารถนำมาวางแผนและให้บริการเกษตรกรได้อย่างเหมาะสม ข้อมูลสำคัญที่มี ได้แก่

๑. ข้อมูลสภาพพื้นที่ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำบางปะกง เหมาะสำหรับปลูกข้าว พืชผัก และไม้ผลสภาพดินมีทั้งดินร่วนปนทราย และดินเหนียว เหมาะกับพืชต่างชนิดกัน ต้องมีการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมสภาพภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้น มีฝนเฉลี่ยปีละประมาณ ๑,๒๐๐-๑,๕๐๐ มม.

๒. ข้อมูลการผลิตทางการเกษตรพืชเศรษฐกิจหลักในพื้นที่ ได้แก่ ข้าว มะม่วง อ้อยโรงงาน และพืชผักสวนครัวมีการเลี้ยงสัตว์เสริมรายได้ เช่น โคเนื้อ สุกร และสัตว์ปีก เกษตรกรบางส่วนทำการประมงน้ำจืดในบ่อและร่องสวน

๓. ข้อมูลปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ปัญหาดินเสื่อมสภาพจากการใช้สารเคมีติดต่อกันเป็นเวลานานการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชในบางฤดูกาลต้นทุนการผลิตสูงและราคาผลผลิตผันผวนความต้องการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพสินค้า

๔. การใช้ข้อมูลในการทำงานข้อมูลเหล่านี้ถูกนำมาวางแผนกิจกรรม ศพก. เช่น การจัดฐานเรียนรู้การปรับปรุงดิน, การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน, การผลิตสารชีวภัณฑ์ และการตลาดสินค้าเกษตรทำให้การถ่ายทอดความรู้ตรงกับปัญหาและความต้องการจริงของเกษตรกรในพื้นที่”

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการเกษตรที่เปิดให้บริการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรและหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

๑) การเป็นจุดอบรมและถ่ายทอดความรู้

จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในเครือข่ายและกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีโดรนเพื่อการเกษตรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม การตลาด และการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริงในแปลงสาธิต เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ลงมือทำและเห็นผลลัพธ์ชัดเจน

๒) การเป็นแหล่งศึกษาดูงาน

เปิดให้หน่วยงานราชการ สถานศึกษา และเกษตรกรจากพื้นที่อื่นเข้ามาศึกษาดูงานนำเสนอองค์ความรู้ผ่านฐานเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ฐานการปรับปรุงบำรุงดิน, ฐานการจัดการน้ำ, ฐานการใช้เทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่จัดโปรแกรมเยี่ยมชมและบรรยายสรุป พร้อมให้คำตอบข้อสงสัยของผู้เข้าชม

๓) การทำหน้าที่เป็นวิทยากร

เกษตรกรต้นแบบและคณะทำงาน ศพก. ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้ทั้งในและนอกพื้นที่ร่วมเป็นวิทยากรในเวทีสัมมนา อบรม และงานมหกรรมเกษตรที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติจริง พร้อมตัวอย่างความสำเร็จและวิธีแก้ปัญหาในแปลง

๔) ผลที่เกิดจากการให้บริการ

เกษตรกรและผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และรักษาสิ่งแวดล้อมชุมชนมีเครือข่ายเกษตรกรที่เข้มแข็ง และมีแหล่งเรียนรู้ถาวรในพื้นที่

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องราวร้องเรียนในพื้นที่

ศพก.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา มีการให้บริการด้านการแก้ไขปัญหาและเป็นที่ปรึกษาแก่เกษตรกรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการดังนี้

๑) การให้คำปรึกษาเชิงวิชาการ ให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชด้วยวิธีที่ปลอดภัย เช่น การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมีแนะนำการปรับปรุงดินและการจัดการน้ำตามหลักวิชาการ ให้คำปรึกษาด้านการตลาด การแปรรูป และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๒) การแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ลงพื้นที่ร่วมกับเกษตรกรเพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เช่น ปัญหาผลผลิตลดลงจากดินเสื่อมสภาพ หรือการระบาดของแมลงจัดทำแปลงสาธิตและทดลองวิธีแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรได้เรียนรู้และเห็นผลลัพธ์

๓) การรับเรื่องราวร้องเรียนและข้อเสนอแนะเปิดช่องทางให้เกษตรกรแจ้งปัญหาผ่านการพบปะใน ศพก., โทรศัพท์, กลุ่มไลน์ และการประชุมเครือข่ายประสานงานกับสำนักงานเกษตรอำเภอ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเร่งดำเนินการแก้ไข

๔) การติดตามและประเมินผลการแก้ปัญหา มีการติดตามความคืบหน้าหลังให้คำปรึกษา พร้อมให้คำแนะนำเพิ่มเติมจนกว่าปัญหาจะคลี่คลายบันทึกปัญหาและแนวทางแก้ไขเป็นฐานข้อมูล เพื่อใช้วางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาในอนาคต

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ศพก.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตรโดยดำเนินการดังนี้

๑) การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร

(๑) มุ่งเน้นให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง และนำไปใช้ได้จริงข้อมูลสถานการณ์การผลิตพื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และปริมาณการเก็บเกี่ยวของพืชหลัก เช่น ข้าว มะม่วง อ้อยโรงงาน

(๒) ข้อมูลตลาดและราคา ราคาสินค้าเกษตรรายวัน/รายสัปดาห์ ช่องทางการตลาดและผู้รับซื้อข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

(๓) การระบาดของโรคและแมลง สภาพอากาศและภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม ภัยแล้ง) ข้อมูลนโยบายและโครงการสนับสนุน

(๔) มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร

(๕) โครงการส่งเสริมของรัฐและภาคีเครือข่าย

(๖) ช่องทางเผยแพร่ข้อมูล ได้แก่ ป้ายประชาสัมพันธ์ใน ศพก. ไลน์กลุ่มเครือข่ายเกษตรกร วิทยุชุมชน / เสียงตามสาย

๒) การให้บริการด้านวิชาการเกษตร เน้นถ่ายทอดความรู้และทักษะที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

(๑) บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๒) การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

(๓) การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย เมธาไรเซียม)

(๔) การใช้โดรนและเครื่องจักรกลเกษตรบริการแปลงเรียนรู้

(๕) แปลงสาธิตการปลูกพืชตามมาตรฐาน GAP

(๖) แปลงเรียนรู้การปรับปรุงดิน การจัดการน้ำ

(๗) บริการให้คำปรึกษา ปัญหาการเพาะปลูก การจัดการศัตรูพืช

๓) บริการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน อบรมเกษตรกรเครือข่ายและกลุ่มสนใจ จัดทัศนศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ศพก. อื่นๆ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

๑) ช่องทางการขยายผลองค์ความรู้

แปลงเรียนรู้: ศพก. ใช้แปลงนาของนายวินัย ไชยมโน เป็นแปลงเรียนรู้สำหรับให้เกษตรกรเข้ามาศึกษาดูงานและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

ฐานเรียนรู้: มีการจัดตั้งฐานเรียนรู้ ๓ ฐาน (การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ, เศรษฐกิจพอเพียง, การผลิตสารชีวภัณฑ์) เพื่อให้เกษตรกรสามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

หลักสูตรการเรียนรู้: มีการจัดทำหลักสูตรอบรมที่เน้นการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตด้วยการปรับใช้ BCG Model ซึ่งมีการสาธิตวิธีการทำและการใช้จริง

การถ่ายทอดองค์ความรู้: นายวินัย ไชยมโน ในฐานะเกษตรกรต้นแบบ ทำหน้าที่เป็นวิทยากรและพี่เลี้ยง คอยให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้กับเกษตรกรรายอื่นๆ

การเชื่อมโยงเครือข่าย: ส่งเสริมให้เกษตรกรที่ผ่านการอบรมเข้าสู่ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เช่น กลุ่มแปลงใหญ่หมากและมะพร้าวตำบลบางดินเป็ด ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายที่แข็งแกร่งและช่วยให้เกษตรกรสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

๒) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ

การลดต้นทุนการผลิต : เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมสามารถลดต้นทุนการผลิตได้จริง โดยสามารถลดต้นทุนได้อย่างน้อยร้อยละ ๕

การเพิ่มผลผลิต : การนำองค์ความรู้ด้านการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ช่วยให้ผลผลิตของเกษตรกรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การพัฒนาอย่างยั่งยืน : การส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และการลดการใช้สารเคมี เป็นการมุ่งสู่การเกษตรที่ยั่งยืนและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมในชุมชน: เกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีโอกาสเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มแปลงใหญ่ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มและสร้างอำนาจในการต่อรองทางการตลาดได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ นายวินัย ไชยมโน ในฐานะเกษตรกรต้นแบบ มีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ อย่างเข้มแข็ง ดังนี้:

เป็นคณะกรรมการ : นายวินัย ไชยมโน ได้รับการคัดเลือกให้เป็น คณะกรรมการสภาเกษตรกร จังหวัดฉะเชิงเทรา และ คณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งทำให้เขามีบทบาทสำคัญในการร่วมกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการเกษตรในระดับที่สูงขึ้น

เป็นผู้ขับเคลื่อน : มีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ และหน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกหน่วยงาน เพื่อให้แผนการดำเนินงานของ ศพก. มาจากความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรและชุมชน

เป็นวิทยากรและแหล่งเรียนรู้: ทำหน้าที่เป็น วิทยากรในงานส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เปิดให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความรู้

เป็นภาคีเครือข่าย : ศพก. อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ได้บูรณาการการทำงานร่วมกับ หน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เพื่อร่วมกันพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการส่งเสริมการเกษตร เช่น การใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งเป็นตัวอย่างของการนำงานวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาการผลิตในชุมชน

สร้างเครือข่ายในชุมชน : มีการส่งเสริมให้เกษตรกรในชุมชนที่ผ่านการอบรม เข้าสู่ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งในระดับกลุ่มเกษตรกร ทำให้เกิดการช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันได้

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

นายวินัย ไชยมโน ในฐานะประธานคณะกรรมการ ศพก. อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ดังนี้:

๑) ผู้นำและผู้ประสานงาน : เป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ประสานงานหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการ ร่วมกับคณะกรรมการ ศพก. และหน่วยงานราชการในพื้นที่ เพื่อให้แผนการพัฒนา ศพก. มีความสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรและทิศทางการพัฒนาการเกษตรของจังหวัด

๒) เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และต้นแบบ: ทำหน้าที่เป็น วิทยากร และ เกษตรกรต้นแบบ ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ได้จริง เช่น การลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตด้วยการใช้ปุ๋ยสั่งตัดและการปรับใช้ BCG Model ในการทำงาน

๓) เป็นจุดเชื่อมโยงเครือข่าย : เป็นผู้ที่เชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยการเป็นตัวแทนของเกษตรกรในการประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด และส่งเสริมให้เกษตรกรที่ผ่านการอบรมเข้าสู่ ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งช่วยให้เกิดการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในพื้นที่

๔) ผู้บริหารจัดการศูนย์ฯ : มีบทบาทในการบริหารจัดการศูนย์ฯ ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ทั้งในด้านการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้, การดูแลแปลงเรียนรู้, และการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้ ศพก. สามารถให้บริการเกษตรกรได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน ได้ช่วยพัฒนาเกษตรกรในชุมชนให้มีความรู้และพึ่งพาตนเองได้

ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานของ ศพก. อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา คือการเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน และ ช่วยพัฒนาเกษตรกรในชุมชนให้มีความรู้และพึ่งพาตนเองได้ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้:

ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต : การเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต ทำให้เกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน เช่น มีเกษตรกรหลายรายที่สามารถลดต้นทุนได้อย่างน้อยร้อยละ ๕ - ๑๐

ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร : การส่งเสริมให้เกษตรกรนำองค์ความรู้ไปใช้ในการผลิตและได้มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้นและขายได้ในราคาที่สูงขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

สร้างความเข้มแข็งในชุมชน : การเป็นศูนย์กลางในการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างเกษตรกรกับหน่วยงานภาครัฐ ทำให้เกษตรกรในชุมชนมีช่องทางในการเข้าถึงแหล่งความรู้ เทคโนโลยี และการสนับสนุนต่างๆ ได้ง่ายขึ้น การส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบ แปลงใหญ่ เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรในระยะยาว

เป็นผู้ริเริ่มการเปลี่ยนแปลง : การนำ BCG Model และงานวิจัยด้านการเกษตรมาประยุกต์ใช้ในการทำนา ถือเป็นความภาคภูมิใจในการเป็นผู้นำและผู้ริเริ่มการเปลี่ยนแปลงแนวทางการทำเกษตรในชุมชน ให้ก้าวทันเทคโนโลยีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป็นแบบอย่างที่ยั่งยืน : การพัฒนา ศพก. ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ที่เกษตรกรสามารถเข้ามาเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและนำองค์ความรู้ไปต่อยอดได้ด้วยตนเอง ทำให้ชุมชนมีแหล่งความรู้ที่ยั่งยืนและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ การเป็นคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการเกษตร สาขาพืช สภาเกษตรกรจังหวัดฉะเชิงเทรา หมอดินอาสา และครูบุญชีอาสา

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นายวินัย ไชยมโน อุทิศเวลาและทรัพยากรส่วนตัวเพื่อจัดกิจกรรมฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ และเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน โดยไม่หวังผลตอบแทนเปิดแปลงเกษตรของตนเองเป็นแหล่งเรียนรู้และฐานสาธิตสำหรับเกษตรกร เยาวชน และผู้สนใจทั่วไป ร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น การรณรงค์ลดการใช้สารเคมี การปลูกปอเทืองบำรุงดินในชุมชน และการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้งหรือโรคแมลงระบาด

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

เรียนรู้และปรับใช้อย่างต่อเนื่อง : นายวินัยมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำนา เช่น การใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดินและโดรนเพื่อการเกษตร สะท้อนให้เห็นว่าเขาเป็นผู้ที่พร้อมเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

สร้างความยั่งยืนด้วยหลักวิชาการ : การที่เขาใช้หลักวิชาการในการทำเกษตรและส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมี สอดคล้องกับแนวทาง BCG Model แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการเกษตรให้มีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

แบ่งปันความรู้เพื่อชุมชน : การเป็นเกษตรกรต้นแบบและวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ เพื่อให้สามารถลดต้นทุนและพึ่งพาตนเองได้ บ่งบอกถึงความตั้งใจที่จะช่วยเหลือและพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งไปด้วยกัน

- ภาพกิจกรรมการประชุมขับเคลื่อนงานดำเนินงาน ศพก.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

นายวินัย ไชยมโน	เกษตรกรต้นแบบเจ้าของ ศพก.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
นางสาวจริยา นิยมพานิช	เกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
นางสดศรี ทูมาเกตุ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
นายสายันต์ ฉ่ำสมบูรณ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การถอดบทเรียนของ ศพก. เมืองฉะเชิงเทรา มุ่งเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ ซึ่งดำเนินการโดย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้ดำเนินการหลัก ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบฟอร์มรายงานผลการถอดบทเรียนเป็นเครื่องมือเกษตรกรต้นแบบ (นายวินัย ไชยมโน): เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับประสบการณ์การทำเกษตร, แรงบันดาลใจ, เทคโนโลยีที่ใช้ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ การสัมภาษณ์และพูดคุยกับเกษตรกรต้นแบบ

การตั้งคำถามตามประเด็น: สัมภาษณ์นายวินัย ไชยมโน ในฐานะเกษตรกรต้นแบบตามหัวข้อต่างๆ ในแบบฟอร์ม เช่น ข้อมูลส่วนตัว, ประวัติการทำงาน, แรงบันดาลใจในการทำเกษตร และผลสำเร็จที่เกิดขึ้น การสอบถามรายละเอียด: ซักถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ หลักสูตรที่โดดเด่น และวิธีการที่ใช้ในการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต

๒.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ

๑) เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็น ศพก. ต้นแบบ เป็นแหล่งข้อมูลหลักในการอ้างอิงและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลจากเกษตรกรเครือข่าย : เก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากเกษตรกรในชุมชนที่ได้รับประโยชน์จาก ศพก. เพื่อยืนยันผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น ข้อมูลการลดต้นทุนการผลิตหรือการได้รับรองมาตรฐาน GAP

๒) ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร: รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานในประเด็นต่างๆ เช่น แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบและการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ เป็นต้น

๒.๓ การวิเคราะห์และสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล: นำข้อมูลที่ได้จากทุกแหล่งมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่น, ความสำเร็จ, และปัจจัยที่ทำให้ ศพก. ประสบความสำเร็จ

๒.๔ การสรุปผล: จัดทำรายงานตามโครงสร้างของ "แบบฟอร์มรายงานผลการถอดบทเรียน" โดยสรุปข้อมูลทั้งหมดให้กระชับ และตรงประเด็นในแต่ละส่วน

๒.๕ การเขียนรายงาน: เขียนรายงานในรูปแบบไฟล์เอกสาร โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แล้ว เพื่อให้ได้รายงานที่สมบูรณ์และสามารถนำไปใช้เป็นกรณีศึกษาต่อไปได้

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ควรจัดให้มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ เทคนิคและทักษะในการจัดกระบวนการถอดบทเรียนให้แก่เจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอ เพื่อให้การดำเนินการถอดบทเรียนเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

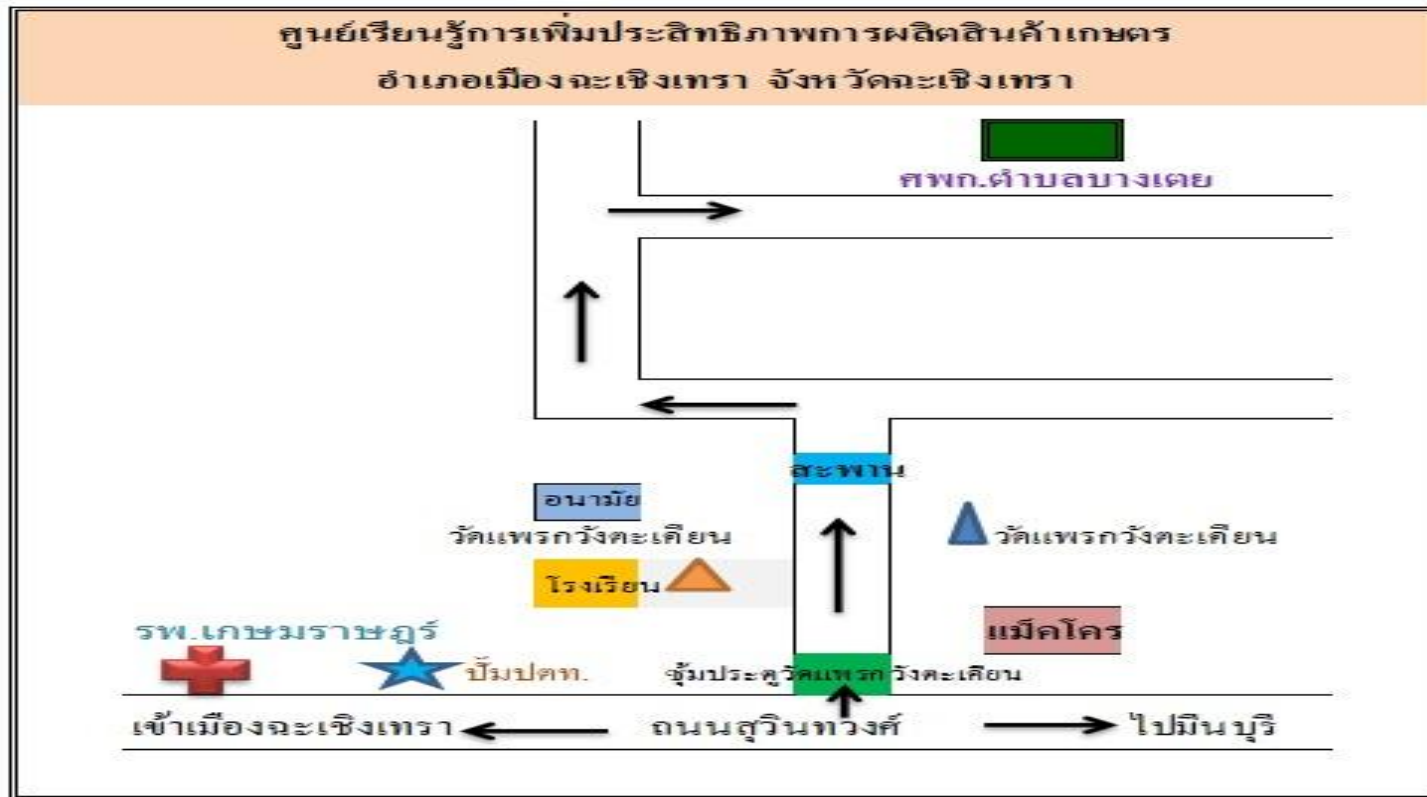
ภาคผนวก

ภาพประกอบการถอดบทเรียน
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2567			ปี 2568								
	ต.ค. 67	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68	ก.ค. 68	ส.ค. 68	ก.ย. 68
1. พัฒนาแปลงเรียนรู้												
1.1 ประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา				← →								
1.2 สนับสนุนปัจจัย/วัสดุการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนการผลิต							← →					
1.3 ติดตาม ปัญหา อุปสรรค และสรุปผลการดำเนินงาน										← →		
2. พัฒนาฐานเรียนรู้												
2.1												
3. พัฒนาพื้นที่บริเวณ ศพก.												
3.1 ประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา				← →								
3.2 จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น แก้วน้ำ							← →					
3.3 ติดตาม ปัญหา อุปสรรค และสรุปผลการดำเนินงาน										← →		

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

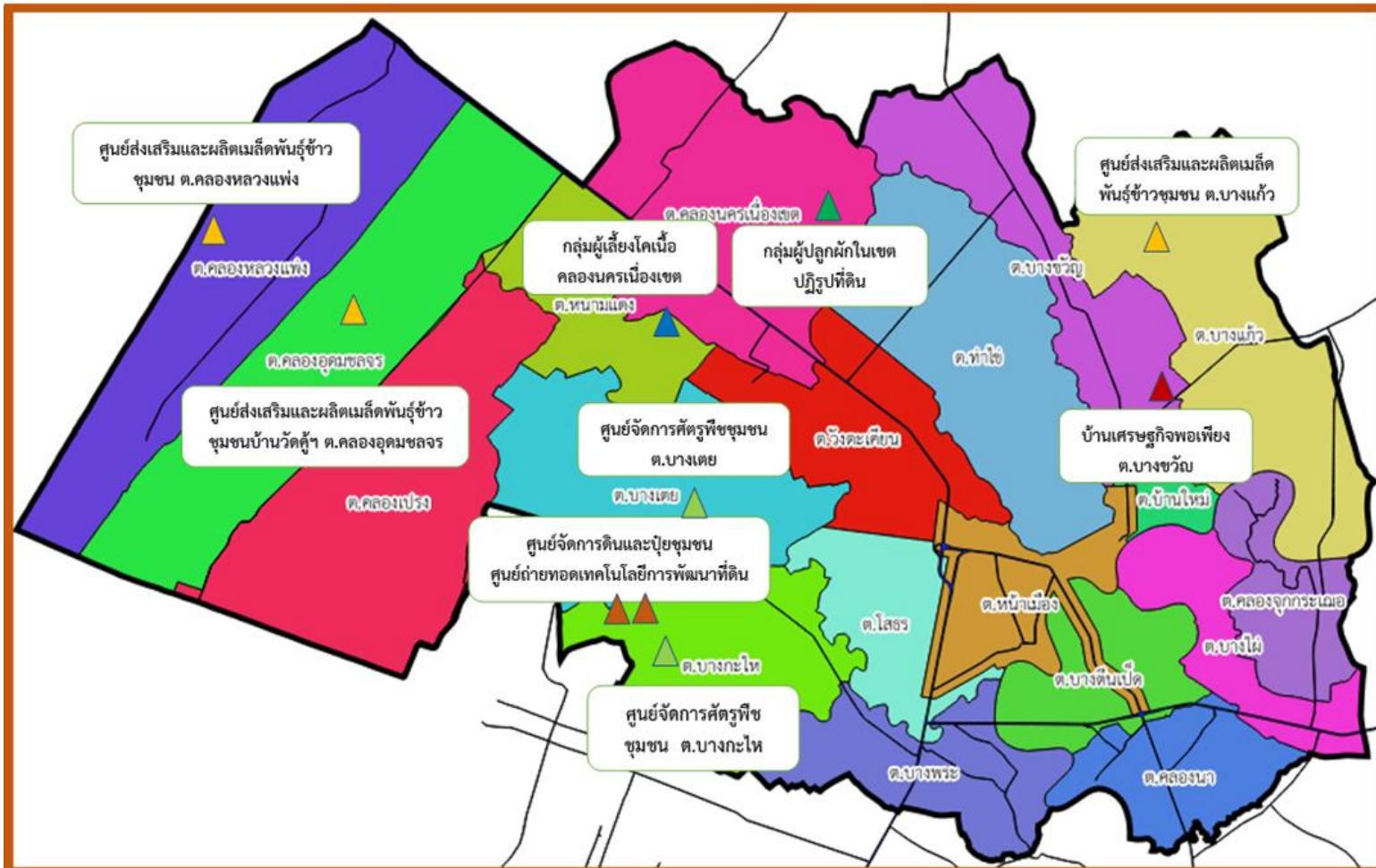

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายวินัย ไชยมโน อายุ ๗๑ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบางเตย อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑-๘๖๕-๑๙๖๓

แผนที่ตั้งศูนย์เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

ศูนย์เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของอำเภอเมืองฉะเชิงเทราประจำปี ๒๕๖๗ จำนวน....๒๐....ศูนย์

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	ที่อยู่	พิกัด			ชื่อเกษตรกร	เบอร์โทรศัพท์	เทคโนโลยีเด่น
				โซน	x	y			
๑	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลบางเตย	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชน (ศดปช.)	หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบางเตย	๔๗	๗๑๕๓๗๙	๑๕๑๓๙๗๑	นายประเทือง ชัยสายันธ์	๐๘๔-๘๖๙๒๔๑๘	- การตรวจวิเคราะห์ดิน - การผลิตปุ๋ยหมัก
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลบางเตย	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.)	หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบางเตย	๔๗	๗๑๖๖๓๐	๑๕๑๖๖๑๓	นายสุทิน สวัสดิ์	๐๙๒-๘๘๖๑๒๗๖	- การผลิตสารชีวภัณฑ์
๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลบางกะไห	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.)	หมู่ที่ ๕ ตำบลบางกะไห	๔๗	๗๑๖๒๔๘	๑๕๑๒๗๒๖	นายวิชาญ จันทร์ประภา	๐๘๗-๖๐๔๓๙๗๕	- การผลิตสารชีวภัณฑ์
๔	ศูนย์ส่งเสริมและผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน บ้านวัดคูเกษมสโมสร	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองอุดมชลจร	๔๗	๗๐๘๙๓๓	๑๕๒๐๔๓๐	นายเกษม ยวงสวัสดิ์	๐๘๖-๑๒๕๕๙๐๗	- การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว พันธุ์ดี
๕	ศูนย์ส่งเสริมและผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ตำบลบางแก้ว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	หมู่ที่ ๖ ตำบลบางแก้ว	๔๗	๗๒๗๑๖๑	๑๕๒๒๒๓๓	นายทองใบ พวงมาลัยทอง	๐๘๙-๙๓๙๙๖๙๗	- การลดต้นทุนการผลิต ข้าว - การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ข้าว
๖	ศูนย์ส่งเสริมและผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ตำบลคลองหลวงแพ่ง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	หมู่ที่ ๙ ตำบลคลองหลวงแพ่ง	๔๗	๗๐๙๐๗๕	๑๕๒๔๕๕๐	นาย สมศักดิ์ นวลสำลี	๐๖๑-๓๓๖๕๐๔๙	- การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว พันธุ์ดี
๗	กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ คลองนครเนื่องเขต	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุ สัตว์	หมู่ที่ ๑๗ ตำบลคลอง นครเนื่องเขต	๔๗	๗๑๖๐๑๒	๑๕๑๙๙๙๖	นายประเสริฐ ติสันทา	๐๘๕-๐๘๒๐๕๗๕	- การเลี้ยงโคเนื้อ
๘	การเลี้ยงกบในกระชัง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	หมู่ที่ ๗ ตำบลบางเตย	๔๗	๗๑๒๘๑๖	๑๕๑๕๕๗๖	นายสันต์ เกษมสุข	๐๘๙-๐๗๖๑๔๗๕	- การเลี้ยงกบในกระชัง
๙	สหกรณ์เมืองแปดริ้ว จำกัด	ศูนย์เรียนรู้ด้าน สหกรณ์	หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบางเตย	๔๗	๗๑๖๓๕๗	๑๕๑๔๔๘๖	นายจักรกฤษ ยศโชติ	๐๓๘-๐๘๖๓๖๔	- การเลี้ยงปลากะพง

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	ที่อยู่	พิกัด			ชื่อเกษตรกร	เบอร์โทรศัพท์	เทคโนโลยีเด่น
				โซน	x	y			
๑๐	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลท่าไข่	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าไข่	๔๗	๗๒๓๔๐๒	๑๕๑๙๒๕๔	นายสมบัติ ยงพุกษา	๐๘๙-๒๑๐๕๑๘๐	- การผลิตพืชผักปลอดภัย
๑๑	ศูนย์ยกระดับการเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	หมู่ที่ ๗ ตำบลบางเตย	๔๗	๗๑๒๘๓๙	๑๕๑๖๔๐๙	นายเยี่ยม รัตนบุญชร	๐๘๙-๒๐๖๙๗๓๑	- การเลี้ยงปลากะพงขาว - การเลี้ยงกบในกระชัง
๑๒	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานจิรวัดน์ฟาร์ม	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน และศูนย์เรียนรู้การเพาะเลี้ยงไส้เดือน	หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าไข่	๔๗	๗๒๑๘๒๑	๑๕๒๒๑๑๗	นางเกศินี แปลงสมบูรณ์	๐๘๑-๓๐๕๖๔๒๒	- การเพาะเลี้ยงไส้เดือนดิน - เกษตรผสมผสาน
๑๓	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	หมู่ที่ ๑ ตำบลหนามแดง	๔๗	๗๑๓๙๖๒	๑๕๒๒๘๘๒	นายเดชา ศรีโกศกัฏี	๐๘๙-๘๐๖๖๑๐๔	- การเพาะเลี้ยงหนูพุก - การเพาะปลูกมะนาว
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	หมู่ที่ ๓ ตำบลโสธร	๔๗	๗๒๐๖๙๘	๑๕๑๑๖๙๓	นางวิไล สีสสุวรรณ	๐๘๕-๒๔๕๙๕๒๒	- เกษตรผสมผสาน - เศรษฐกิจพอเพียง
๑๕	ศูนย์เกษตรบ้านสวนบางขวัญ	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ ๔ ตำบลบางขวัญ	๔๗	๗๒๑๘๕๗	๑๕๒๓๔๔๙	นายชัยยุทธ พูลสวัสดิ์	๐๘๒-๔๗๒๗๗๒๔	- เกษตรผสมผสาน - เศรษฐกิจพอเพียง
๑๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบางขวัญ-ท่าไข่	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	หมู่ที่ ๔ ตำบลบางขวัญ	๔๗	๗๒๑๘๕๘	๑๕๒๓๔๘๗	นางสุนทร หิรัญวงษ์	๐๘๙-๖๐๐๐๔๒๙	- การผลิตสารชีวภัณฑ์
๑๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองหลวงแพ่ง	๔๗	๗๐๘๕๑๐	๑๕๒๒๑๐๔	นายบุญปลูก ประทุมบัวโต	๐๘๗-๙๓๒๙๑๑๓	- การผลิตสารชีวภัณฑ์
๑๘	ศูนย์เรียนรู้ทัศน์พัฒน์	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบางเตย	๔๗	๗๑๕๓๗๙	๑๕๑๓๙๗๑	นายสันติ ศรีอราม	๐๘๔-๘๖๙๒๔๑๘	- เกษตรผสมผสาน - เศรษฐกิจพอเพียง

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	ที่อยู่	พิกัด			ชื่อเกษตรกร	เบอร์โทรศัพท์	เทคโนโลยีเด่น
				โซน	x	y			
๑๙	ศูนย์เรียนรู้บ้านสวน อรวิฑูรย์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืน ต้น	หมู่ที่ ๘ ตำบลบางดินเปิด	๔๗	๗๒๖๐๐๑	๑๕๑๒๓๙๖	นางเพ็ญศรี ดรงค์พันธุ์	๐๘๗-๖๗๗๔๔๗๖	- การผลิตไม้ยืนต้น - เกษตรผสมผสาน
๒๐	ศูนย์เรียนรู้บางไผ่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	หมู่ที่ ๗ ตำบลบางไผ่				นางประทีป คิว รานนท์	๐๘๙-๘๒๒๔๓๒๗	- เกษตรผสมผสาน - เศรษฐกิจพอเพียง